

TRI SESTRE

VESNA SLAPAR, IGRALKA

Provincialnost je zgolj v glavi

V četrtek bodo v Prešernovem gledališču uprizorili zadnjo letošnjo premiero, dramsko klasiko Tri sestre ruskega dramatika A. P. Čehova. Z igralskim ansamblom tokrat sodeluje izjemno uspešen hrvaški režiser Oliver Frlić. O treh sestrah in Nataši, Ljubljani in Kranju, Prešernovem gledališču in igranju sem se pogovarjal z edino Kranjčanko v gledališkem ansamblu Vesno Slapar.

Igor Kavčič

Tri sestre, Olga (igra jo Vesna Jevnikar), Maša (Darja Reichman) in Irina (Vesna Pernarčič) ter njihov brat Andrej Prozorov (Aljoša Ternovšek) živijo v starem provincialnem mestu s sto tisoč prebivalci. Preselili so se iz Moskve, od koder je bil kot vojaški general premeščen njihov oče. Izobraženi in svetovljanski se gibljejo znotraj svojega aristokratskega kroga, saj ne najdejo stika v malomeščanskem miljeju mesta, v katerem

živijo. Vzvišeni nad provincialnostjo hrepenijo po odhodu. S poroko z Andrejem v družino pride domačinka Nataša (Vesna Slapar). Ona že ve, zakaj.

Bi bila razdelitev vlog sploh lahko drugačna? Tri Ljubljankanke, ki hrepenijo po prestolnici, nasproti Kranjčanki, ki želi biti prva v provinci?

"Vsekakor zanimivo naključje. Režiser Oliver Frlić nas pred prihodom v naše gledališče ni poznal, saj še ni nikoli delal z

nami in razen najbrž kakšnega posnetka tudi ni videl nobene naše predstave. O razdelitvi vlog sta se, kot je to običaj, dogovorila z našo umetniško vodjo Marinko Poštrak.

Drži pa, da sem, odkar se je upokojil Rači (Pavel Rakovec), edina prava Kranjčanka v igralskem ansamblu, kar pa me sploh ne moti, saj se prav dobro počutim v tej "ljudski" družbi. Nikoli nisem imela občutka, da sem zato kaj drugačna od kolegov. Zagotovo pa je privilegij, da sem iz gledališča doma v petnajstih minutah in grem zvečer na predstavo zadnja od doma, medtem ko se oni vozijo ... Seveda bi bila razdelitev vlog lahko tudi drugačna, nimam pa nič proti, da je taka, kot je. Vloga Nataše mi je všeč in sem se je z veseljem lotila."

O liku Nataše sem med drugim prebral; najbolj preračunljiva je Nataša, Andrejeva žena, tipična provincialka, ki ve, kaj hoče, in to tudi doseže: z laskanjem ali nasiljem, spletko ali trgovsko pogodbo. Značaj, ki ravno ne obeta ...

"Take so značajske lastnosti lika, kot ga je ustvaril Čehov, kar seveda ne pomeni, da je igrati Natašo kaj manj vznemirljivo kot pa eno od treh sester. Njih razjeda želja po odhodu v svet, hrepenijo po tem, da se jim nekaj zgodi, Nataša pa živi v svojem malem svetu, ki ga pozna in obvlada ter v njem deluje spletkarsko in nesramno. Hkrati pa ni nič bolj srečna v iskanju sreče kot sestre. Kar dobi, ni ljubezen, ampak njen vsakodnevni boj za zmago. Bori se za več denarja, več moških, več oblasti. Ampak taki ljudje niso srečni, v tej zgodbi so vsi poraženci, tako sestre kot Nataša v svojem boju za preživetje."

Tudi v letošnji uspešnici Prešernovega gledališča, politični satiri Limonadi slovenski, igrate lik ženske, na prvi vtis neškodljive "sive miške", ki pa na koncu še kako pokaže druge barve ...

"Alojzija Grandovec je konservativna, povsem asekualna ženska, ki svoje dosega s svojimi političnimi načeli in ne recimo z lepoto in erosom. V Lovskih scenah iz Spodnje

Foto: Mare Mutić

Bavarske sem bila v podobni vlogi. Igram žensko, ki najbolj glasno obsoja vse, kar se dogaja v vasi, hkrati pa je sama najslabše vrste. Zanimivo, zadnje tri vloge so značajske res bolj negativne. Teater pač."

Je Kranj v primerjavi z Ljubljano malomeščanski, provincialen, oboje ali nič od tega?

"Provincialnost je v glavi. Mogoče se sliši kot stara fraza, ampak drži. Lahko si provincialen sredi Manhattana ali pa si najbolj odprt in širok človek, dovzeten za vse novo v zadnji vasi sredi hribov na Gorenjskem.

Odraščala sem v Kranju, v srednjo šolo hodila v Škofjo Loko in šele na akademiji pomislila, da bi mogoče živela v Ljubljani, v kulturnem in umetniškem centru Slovenije, kjer imam tudi večino prijateljev. Obrnilo se je drugače, vrnila sem se v Kranj, tu imam družino, igram v kranjskem teatru ... Lahko rečem, da mi nikoli ni bilo žal, da sem ostala v Kranju, v katerega pa niti nisem preveč vpeta. Kadar grem v Ljubljano, rada pokličem prijatelje. Zanimivo pa se njim zdi Kranj, kot da je na koncu sveta."

Tudi občutek, ko na odru improvizirate spolni akt (v predstavi Kako jemati njeno življenje), je v domačem Kranju najbrž drugačen, kot bi bil v desetkrat večji Ljubljani?

"Vsako gledališče ima svoje občinstvo in kranjsko je zelo dobro, saj naši obiskovalci znajo gledati tudi zahtevne predstave, ne le lahkotnih komedij. Abonmaje kupujejo ljudje, ki imajo gledališče radi. Naše občinstvo je izobraženo in ima širino, kar pomeni, da lahko delamo predstave, ki so močne in zanimive. Nikoli nisem pomislila, da bi bilo karkoli, kar uprizarjamo na našem odru, za kranjsko občinstvo pretežno, preveč ambiciozno zastavljeno, preveč konfliktno. Je pa zanimivo, ko se sprehajam po Kranju, grem v trgovino, po otroka v glasbeno šolo ali na stadion, nikoli ne pomislim, koliko ljudi me pozna. Nikoli nisem živela z mislijo, da sem zato, ker me na odru vsako leto vidi okrog štiri tisoč ljudi, Kranjčanov, ki vedo, kdo sem, kaj posebej izpostavljena. Ne obremenjujem se s tem, da me več ljudi pozna v Kranju kot pa v Ljubljani, če že govoriva o vsem tem, kar igramo na odru."

Ste se kdaj kot poklicna igralka počutili ujeti v provinco? Tudi v večjem Mariboru imajo večni kompleks pred Ljubljano, a so vsaj sami sebi zadosti ...

"Prešernovo gledališče ima dober renome ne le doma, ampak tudi med kolegi iz drugih slovenskih gledališč. Pri nas se delajo dobre predstave z dobrimi režiserji, ki včasih sicer uspejo boljše, včasih slabše, zagotovo pa se trudimo biti kvaliteten teater. Igrati v Prešernovem gledališču pomeni igrati veliko in igrati dobro, kar je konec koncev želja vsakega igralca. Mislim, da imamo za to več možnosti kot v nekem velikem teatru v Ljubljani.

"Igrati v Prešernovem gledališču pomeni igrati veliko in igrati dobro, kar je konec koncev želja vsakega igralca. Mislim, da imamo za to več možnosti kot v nekem velikem teatru v Ljubljani."

Res pa je, da je Ljubljana center kulturnega dogajanja. Recimo, vsak dan lahko srečaš nekoga, znanca, prijatelja, stanovskega kolega, greš z njim na kavo, kjer se krešejo misli, in rodi se predstava, gledališki projekt ... Tega v Kranju ni. Naša majhnost torej ni v gledališču, ampak v načinu življenja ob njem. V Ljubljani se delajo filmi, tako imenovane off-produkcije, taka in drugačna snemanja, lahko kandidiraš za vloge, ker si tam, na neki način vedno prisoten. No, sicer pa nas je gledališčnikov v Sloveniji tako malo, da se med seboj vsi bolj ali manj poznajo. Igralci, režiserji, dramaturgi, ki kdaj delajo pri nas, glas o tem ponesejo tudi drugam po Sloveniji. Torej nismo v nekem svojem svetu. So pa ponavadi zaprti krogi filmarjev, radijcev, televizijcev ... Tu ni pomembno, kje živiš, pomembno je, da si "noter". Sama tako že več let sodelujem pri sinhronizacijah risanih filmov na televiziji, kar delam z velikim veseljem."

Kako ste kot igralka in Kranjčanka spremljali lanske peripetije v domačem gledališču?

"Žalostno je, da se na kakršen koli že način v gledališče vmešava politika. Nas ta ne zanima, razen kadar gre seveda za politiko na odru. Mnogo bolj je pomembna vizija gledališča, njegova umeščenost v nekem prostoru, ki mora biti širok in komunikativen, ne pa ozek in politično pogojen. Kar se je v preteklem letu zgodilo v Kranju, ni no-

bena izjema, saj se tudi v drugih gledališčih po Sloveniji žal dogajajo podobne stvari. Skoraj vedno se vpleta politika."

Kako ste se v kranjskem gledališkem ansamblu ujeli z režiserjem Oliverjem Frljičem, ki je v zadnjih letih eden najbolj uspešnih režiserjev v državah na območju bivše Jugoslavije?

"Vesela sem, da je ustvarjalno tako močan režiser prišel v naše gledališče. Gre za režiserja z neverjetno energijo, notranjo močjo in željo po ustvarjanju gledališča, ki mu je blizu. Pri nas smo se odločili za klasično dramsko besedilo, s tem da smo vedeli, da to ne bo prikazano na klasičen način. Hkrati pa imam občutek, da je tudi on prišel v ansambel, ki je zelo pripravljen in odprt za različne režiserske pristope. Sicer pa, saj smo to že večkrat dokazali."

Bomo v četrtek gledalci deležni kaj močno provokativnega?

"Smo dober teden pred premiero in zaenkrat še ne vem, kam bo režiserja zaneslo. Lahko pa rečem, da se ukvarjamo predvsem z raziskovanjem duševnih in čustvenih stanj človeka, ki so bila enaka pred sto leti in danes. Hmmm, mogoče bo provokativen prehod iz prvega v drugo dejanje, ki bo za koga, ki je bolj konservativen, mogoče nekoliko bolj šokanten. Seveda pa je na vse skupaj potrebno gledati v kontekstu uprizoritve."